

D. Gheorghiu

PLAIURI SĂCELENE

REVISTĂ EDITATĂ DE ASOCIAȚIA CULTURAL-SPORTIVĂ „IZVORUL” - SĂCELE, ÎNFIINȚATĂ
ÎN ANUL 1922 ȘI REÎNREGISTRATĂ LA JUDECĂTORIA BRAȘOV, SUB NR. 15553, DIN 08.03.1994,
cont nr. 4072996060012 B.R.D. FILIALA SĂCELE

DIN SUMAR:

Schiță monografică a Școlii Generale	
Nr. 6 Săcele	pag. 3
Săceleni de odinioară	pag. 4
Grupul statuar din Săcele în faza de proiect	pag. 5
Stadiul aplicării în orașul Săcele a Legii 18/1991	pag. 6

ANUL XI
(Serie nouă)
TRIMESTRUL I - 1997
Nr. 11

BALUL PLĂCINTELOR MOCĂNEȘTI

Vineri 14.02. a.c.

Stim, sau este bine de știut, că stră bunii și părinții noștri, după ce făceau sacrificii să fie în mijlocul familiei la sărbătorile de iarnă (de la Crăciun până la Sf. Ion), tineau, în ciuda iernilor grele, să se revadă, să se întâlnescă și să-și împărtășească din problemele cu care se confruntau și să participe, astfel, în plen, uneori și cu copiii, la numitul bal al plăcintelor, unde plăcinta mocănească era la ea acasă.

Căslegiul (perioada de timp de la sărbătorile de iarnă până la începutul de post al Paștelui), deși era perioada în care prezența mocanilor la sursa de venit, turmele de oi, era indispensabilă, era, deci, prilej de desfăștare, de etalare prin ținută și dans, prin bucuria omului și nevestei de a fi împreună, de a urmări cu drag mulțimea de copii care desăvârșeau și consolidau familia, de a participa la întâlniri de familie și-n final de a fi prezenți la nunți și baluri.

Asociația „Izvorul” constituță atunci, în 1922, din dorința de a reprezenta năzuințele mocanilor, a preluat printre altele, și ideea de a da posibilitatea fiilor săceleni să muște din plăcinta cu faimă, să creeze cadrul de a se revedea.

Este, deci, o tradiție, o actualizare a tradiției, sau, pur și simplu se pleacă de la ideea și realitatea care ne trimit la faptul că dacă noi nu avem, noi plăcinte tot mânăcam și-n subsidiar sau principal se oferă prilejul de a ne întâlni cu cei dragi, cu fiile săcelenilor și nu numai.

Acum, „Izvorul” organizează-n sala de la Electroprecizia (Restaurantul cantină) un festival al

plăcintelor mocănești cum s-ar dori să fie și păstrând tradiția, numim prilejul de a savura plăcinta - balul plăcintelor.

Întâlnirea nu-și propune realizarea unui beneficiu, cum ne-am obișnuit să fie pe alocuri și nu la noi, ci repet, urmărим să păstrăm tradiția și, bineînțeles, plăcerea de a crea cadrul de întâlnire cu cei dragi, cu iubitorii acestor plăiuri.

Printre surprizele acestei manifestări, lansăm ideea unui concurs de poezie pe tema „Plăcinta mocănească”. Căștigătorul sau căștigătorii concursului vor fi răsplătiți cu un teanc de plăcinte.

În numărul viitor al revistei noastre vom schița un material ce-și va propune să prezinte secvențe de la balul plăcintelor.

Pentru început, prezentăm mai jos versurile redacției pe tema „Plăcinta mocănească”:

PLĂCINTA NOASTRĂ MOCĂNEASCĂ

*Am fost copil și sunt un vârstnic
și am avut și atunci și acum
Plăceri și lipsuri și dorințe
Că viața este un lung drum.*

*Plăcerea de-a vedea plăcinta
În turnul ce mi-l amintesc
Rămâne, însă, actul care
Doresc și ncerc să-l retrăiesc.*

*Înghit plăcinta cu plăcerea
Copilului înfometat
Și iau, apoi, o gură bună
De vin vechi, de vin curat.*

*Plăcinta noastră mocănească
Și vinul vechi de Odobești
Iți dă viață și putere
Și tot ai vrea să mai trăiești.*

REDACȚIA

SĂCELENI DE IERI ȘI DE AZI

PROF. V. CARPIN PREȘEDINTE AL ASOCIAȚIEI CULTURAL-SPORTIVE „IZVORUL”

Identitatea și destinul unei comunități, ale unui popor au la bază valorile lor eterne pe care scurgerea timpului le cerne și le sedimentează.

Numai acestea întăresc sentimentul duratei, încrederea în permanență, izvorând organic din ființa adâncă a neamului.

Acestea îi călăuzesc pașii, îi modeleză gândurile pe drumurile istoriei.

Comunitatea de la Săcele, cu o istorie multiseculară, a dat tării oameni iluștri precum prof. univ. V. Jinga, prof. univ. Gh. Dragoș, prof. univ. Alex Lapedatu etc., oameni care și-au găsit locul în paginile revistei noastre, aducându-le, în acest mod, un modest omagiu pentru întreaga lor activitate, pentru tot ceea ce au făcut, pentru ridicarea meleagurilor noastre. Așa am fost educați noi, săcelenii, în familiile noastre, în școli și comunitate să ne cinstim cum se cuvine personalitățile, să nu-i uităm și să ne străduim a-i lua exemplu demn de a fi urmat.

Înscriindu-ne pe linia de conținut a vechilor „Plăiuri Săcelene”, considerăm că este normal să-i cinstim și pe aceia dintre noi care prin activitatea lor desfășurată în decursul anilor au avut merite deosebite în promovarea culturii și sportului, a unor inițiative deosebite în plan local etc.

Trebuie să spunem de la bun început că întreg colectivul de redacție a fost de acord că, pentru început, persoana cea mai potrivită să fie dl. V. Carpin.

S-a născut la 19 octombrie 1924 într-o familie de vechi săceleni fiind cel mai mic din cei 6 copii. A urmat cursurile școlii primare și gimnaziul din Satulung Săcele, apoi Liceul Comercial „Andrei Băileanu” din Brașov. Si-a continuat pregătirea la Academia de înalte studii comerciale din Brașov. Intră în învățământ ca profesor în anul 1941 și din 1952 este director al Școlii profesionale „Electroprecizia”.

Participă activ la toate evenimentele culturale ale vremii și insuflă tineretului dragostea pentru păstrarea tradițiilor strămoșești, dragostea de muncă și cultură, prietenia și respectul în rândul tuturor celor cu care intră în contact.

După 1990, în condițiile nou create, devine promotorul ideii generoase de reluare a tradițiilor mocănești și împreună cu un colectiv de săceleni înimoși reînființează Asociația cultural sportivă „Izvorul”, principalul obiectiv fiind reeditarea revistei „Plăiuri Săcelene”.

În paginile acesteia prezintă articole foarte interesante adresate, în principal, tineretului în scopul cunoașterii valorilor culturale locale, cum ar fi:

- „Izvorul - privire retrospectivă și de perspectivă”;
- „1 Decembrie 1918 - Ziua Marii Uniri”;
- „Participarea prof. univ. V. Jinga la viața Săcelor”;
- „Săcelele - oraș potențial turistic”
- și initiază valorosul ciclu de articole intitulat „Săceleni de ieri și de azi”.

Ar fi foarte multe de spus despre bogata activitate a d-lui profesor V. Carpin, dar modestia-i cunoscută de noi toți ne împiedică să prezentăm mai amănuntit „omul” Victor Carpin.

Consiliul de conducere al Asociației cultural sportive „Izvorul”, colectivul de redacție al revistei „Plăiuri săcelene” precum și toți cei ce vă cunosc și iubesc vă urează dumneavoastră și familiei dvs. multă sănătate și împlinirea tuturor dorințelor.

REDACTIA

PE URMELE ÎNAINTAȘILOR

Mi-ar face placere și aș dori ca materialul ce-l propun să constituie deopotrivă recunoștință și mândrie pentru cei ce au fost și au reprezentat cu cinste și demnitate atributul de fiu al Săcelelor.

Aș pleca mai întâi de la ideea că aceste plaiuri, aceste meleaguri, aceste așezări au o istorie prin fapte, au un trecut, au o mândrie și pozitiv este faptul că au un prezent.

Fără a face o trimitere la etape și timpuri în care așezarea Săcelelor constituia un leagăn de locuitori ce au reprezentat o forță economică și socială, un exemplu educațional-moral, aș dori să cred și am certitudinea că tot omul stabilizat în această urbe, integrându-se efectiv în viața acestei așezări, se mândrește că este săcelean, că participă efectiv la promovarea problemelor socio-economice ale localității.

Noi și ei, ei și noi suntem un tot ce ne propunem ca Săcelele să constituie un model, un etalon, iar facla binelui și a prosperității să fie de-a pururi țelul suprem ce trebuie să ne călăuzească.

Într-un timp relativ scurt s-a schimbat și transformat radical structura socio-economică a zonei, însă, pozitiv este faptul că amprenta educațională a rămas și a dăinuit, în ciuda unor conuri de umbră și a unor tentative de a reforma omul și societatea în general.

Dacă în trecut, prin natura ocupăției de păstor, mocan și econom de oi, ca apoi comerciant și nu arareori proprietar de pământ, săceleanul a dus faima și s-a mândrit de faptul că este descendent de pe aceste plaiuri, avem convingerea că noua generație plecată prin țară și peste hotare sau rămasă aici, la Vatră, are în agenda preocupărilor imediate și-n timp percepțele educaționale moștenite, reprezentate prin corectitudine, capacitate și putere de muncă și ca urmare, de ce nu, evidențiere și promovare pe scară ascensională. Pentru a cunoaște fapte și acte ale înaintașilor care, desigur, au fost și pot constitui exemplu, mândrie și stimulent pentru noi toți, voi sublinia unele atitudini și realizări ale celor ce au fost, celor ce au reprezentat cu cinste plaiurile săcelene, celor ce s-au afirmat și vor rămâne model.

Aș menționa ca prim exemplu personalitatea lui Petre Munteanu, prim tenor la Scala din Milano - Italia, care pe parcursul activității ascensionale păstra o strânsă legătură cu cei din Săcele, interesându-se prin rude și prieteni de viață așezării, de problemele cu care se confruntă și la care trebuie să facă față bunii săi vecini și colegi.

Un alt exemplu, dar cu un alt mod de abordare, îl constituie academicianul C-tin Giurăscu, care a ținut să sublinieze, printre altele, că soția cu care a avut un cămin fericit și prosper este din Turcheș de la Săcele și cu acest prilej face unele aprecieri ale oamenilor din zonă, ale obiceiurilor, ale moralităților.

O semnificație deosebită cu privire la

răspândirea și afirmarea săcelenilor, ne-au prilejuit-o excursiile ce le-am făcut în perioada anilor 1955 pe Valea Oltului cu vizitarea unor obiective turistice și de cult (Mănăstirea Turnul, Cozia, Bistrița, Arnova, Horezu, Polovragi). La aceste mănăstiri am avut marea placere să constată că parte din slujitorii călugări și monahi erau plecați de pe aici de la noi sau cunoșteau Săcelele și aveau numai cuvinte de apreciere și considerație față de oamenii din zonă, de educația lor, de înfăptuirile lor.

O notă deosebită am constatat-o la Mănăstirea Bistrița. Aici am găsit pe maicile Gologan, care au fost staretele mănăstirii mai mult timp, inclusiv în anii 1940 când la Mănăstirea Bistrița s-a aflat cu domiciliul forțat general I. Antonescu, că de aici a plecat în toamna anului 1940 pentru a deveni conducătorul statului român.

Cu un interes deosebit, maicile Gologan s-au interesat atunci de rude, vecini și cunoștințele din Săcele și în mod deosebit de av. N.G.V. Gologan - primar al orașului Brașov - care, după cum știm, a fost o personalitate plecată din Satulung. Tot aici am găsit pe maica Petronia - arhondara mănăstirii, care a ținut să mă informeze că este din Satulung, rudă cu familia Boroș și care dorea cu ardoare să-și revadă meleagurile copilăriei.

În numărul anterior al revistei noastre am subliniat răspândirea săcelenilor în țară și îmbrățișarea îndeletnicirii de comerciant.

În cele ce urmează încerc să revad săcelenii în postura de mari proprietari de terenuri, în special în județele: Ialomița, Brăila și Constanța. Faptul că mocanul săcelean, proprietar de mii de oi a ținut să-și investească agoniseala în cumpărarea unor suprafețe de teren modest, ca apoi să domine zona, este explicabil deoarece atât pentru anotimpurile mai calde cât și în perioada lunilor de iarnă, avea nevoie de terenuri de păsunat, de grâne și păioase pentru iernat.

Nu știu dacă în cele ce urmează voi prezenta persoanele cele mai reprezentative în domeniu, dar știu că zonele enunțate mai sus au fost la un moment dat (1920-1940) efectiv dominate de săceleni atât pe linia creșterii oilor și cailor cât și în domeniul comerțului și, cu o mențiune specială, ca mari proprietari de terenuri arabile, uneori ajungând la mii de hectare. Aș aminti în cele ce urmează pe frații Nicu și Aurel Pană, proprietari de vaste terenuri în județele Ialomița și Brăila.

La Mărculești - Ialomița, găsim pe Săceleanu, despre care localnicii spuneau că a fost păinea lui Dumnezeu.

În gara Ciulnița (Ialomița) se găsea Marinel Gologan - descendent din marea familie a Gologanilor și Nicolae Perlea de fel din Cernatu.

La Tânărăi - Ialomița se găsea proprietarul Jinga, iar la Cocargeaua, lângă Fetești găsim pe Radu Popaea și Iancu Ghelase.

La Balaciu - Ialomița, a existat moșia lui Ion

Butu și a urmașilor săi - acestia fiind originari din Satulung - Biserica Veche.

Petre Boroș ocupa terenuri în județul Brăila. În județul Constanța au fost mari proprietari de terenuri dintre care amintesc pe Roșculeț, Voicu, Sasu, frații Golea, Jinga, Aldea, Mandai, Medianu și mulți alții.

Ca o notă generală aș sublinia faptul că marii proprietari de terenuri din zonele amintite s-au ridicat din rândurile mocanilor săceleni și ori de câte ori au avut posibilitatea s-au mândrit și și-au făcut un titlu de glorie cu privire la obârșie și au fost conștienți că situația economică prosperă se datorează educației primite, a muncii desfășurate, a modestiei și, de ce nu, dorinței de asemenea.

În limita spațiului de care dispun, am căutat să evidențiez faptul că Săcelele a constituit de-a lungul deceniilor și secolelor o sursă de valori morale, materiale și intelectuale și mai presus de acestea aș preciza că toți acei ce ne-au reprezentat au subliniat ori de câte ori au avut putință că sunt fiii mocanilor săceleni, că obârșia lor este așezarea de la poalele Hîglișului.

Fac mențiunea că săceleanul și-n primul rând tineretul este bine să cunoască (până la apariția unei monografii a Săcelelor) unele secvențe din viața și activitatea înaintașilor noștri.

Percepțele moral-educaționale ale celor ce au fost constituie un tezaur care actualizat și valorificat ne oferă un îndreptar și o călăuză pentru noi toți.

În acest mod suntem și vom fi îndreptățiti să fim mândri de adevărata explozie în fapte a străbunilor și, de ce nu, și a noastră, a contemporanilor.

În final, aș face remarca că Săcelele a fost, este și va fi un exemplu, un model, dar pentru generația actuală se impune să demonstreze că poate continua vechile și valoroasele tradiții strămoșești.

prof. Victor CARPIN

La meci

- Ce strigi așa, măi omule?
- Păi nu vezi? Ne-o dat 11 m!

- Și ce, voiai să vă dea tot terenul?

*

* *

Tatăl unui fotbalist se adresează

**SĂ MAI SÌ,
RÂDEM**

supărat unui ziarist sportiv:

- Nu înțeleg de ce ai scris despre băiatul meu că la faza din minutul 13 a rămas ca vițelul poarta nouă, că doar poarta are cel puțin doi ani de când a fost instalată.

*

* *

SCHIȚA MONOGRAFICĂ A ȘCOLII GENERALE NR. 6 - SĂCELE

Învățământul românesc transilvan a apărut și s-a menținut în jurul mănăstirilor și bisericilor, ca și în țările românești din sudul Carpaților. Pe lângă fiecare biserică era o mică școală, într-o chilie. Bineînțeles că acestui învățământ de început îi corespundeau mijloace „rudimentare”.

După 1700 se fac simțite semne de înnoire, ca urmare a unor lupte intense ale intelectualității românești transilvăneze. Încă de la începutul secolului se cere deschiderea de școli în limba română pentru români care au trecut la Unire, cum prevedea condițiile acestui act. Un impuls se simte prin deschiderea școlilor de la Blaj, școală de obște în 1738, gimnaziul și seminarul în 1754.

În 1783, la 16 noiembrie apare un decret privind întreaga organizare administrativă a Transilvaniei, incluzând și dispoziții asupra învățământului. Mai apoi, prin decretul din 28 aprilie 1784 se hotărăște ca atenția cea mai mare să se acorde școlilor elementare, cărțile școlare să se traducă în limbile naționale. Noile măsuri de organizare a Principatului Transilvaniei hotărăsc înființarea de școli elementare, de data aceasta în special pentru ortodocși lipsiți până acum de asemenea drepturi. Trebuie amintit că se întâlnesc acum mai multe tipuri de școli: confesionale, bisericești și școli de stat. Acestea din urmă erau mai puțin tipice și au păstrat, totuși, în organizare un caracter confesional, iar prin introducerea limbilor naționale, au devenit școli germane, maghiare sau românești. Cea mai mare atenție se acordă învățământului catolic de stat, școlilor germane, cum se denumeau.

Controlul asupra școlilor elementare de stat unite românești se încredințase directorului principal Martonfi.

Trebuie menționate greutățile pe care le întâmpină școlile ortodoxe, acestea fiind sustinute numai prin contribuția bisericii și a enoriașilor, pentru că învățământul ortodox de stat nu constă decât în Școala Normală de la Sibiu, condusă de directorul școlilor naționale

reunite, Dimitrie Eustatievici, și încă sapte școli ortodoxe în localități cu veche tradiție școlară.

Răscoala românilor conduși de Horia, Cloșca și Crișan a însemnat un moment important în recunoașterea unor drepturi ale românilor din Transilvania. Prin măsurile luate după răscoala, Curtea imperială și guvernul autorizează, în 1786, înființarea unui număr de opt școli „de stat”, ortodoxe, subvenționate din fonduri oficiale. Localitățile au fost hotărâte de episcopul Nichitici, directorul școlar ortodox Dimitrie Eustatievici, în întregere cu directorul principal Martonfi.

„S-au ales acele localități mai mari, unde școli românești (bisericești) se aflau mai de mult: Avrig, Brașov, Cernatu, Făgăraș, Orăștie, Săliște, Turcheș și Sad”. (L. Protopopescu „Contribuții la istoria învățământului din Transilvania”, Ed. D. și Ped., Buc. 1966, p. 66).

Aceasta este, aşadar, prima mențiune cunoscută până acum privind vechimea școlii noastre. Este clar, însă, că școala a existat cu mult înainte de această dată, sub formă unei școli ortodoxe de pe lângă biserică din Cernatu, acesta fiind și motivul pentru care apare în 1786 printre școlile ortodoxe subvenționate de stat.

Greutatea cercetărilor noastre constă în faptul că nu avem documente de arhivă în școală, iar arhiva bisericii se află la Sibiu. Apelând la documente aflate la Arhivele Statului sau publicate, aflăm date interesante despre școala noastră. Dintre primii învățători, amintim pe Vasile Grecu, instruit de D. Eustatievici la Blaj, repartizat în 1786 la școala noastră: „Vasile Grecu Ludimagister la Cernatsu in I. Comitatul Horomazekieni” (conf. Gubernium Transylvanicum „in politics”, nr. 10140/1786. L. 503, apud. L. Protopopescu, op. cit.).

Întregul învățământ trece prin perioade foarte grele. Revoluția românilor condusă de Avram Iancu este unul dintre momentele cheie ale afirmării noastre naționale, ale luptei pentru drepturile firești ale românilor. Este o perioadă în care s-au afirmat, alături de Avram Iancu, personalități de seamă ale românilor. Îl amintim

astfel pe Andrei Saguna (1809-1873), Mitropolit al românilor ortodocși din Transilvania și Ungaria, unul din președinții Adunării populare de la Blaj (3/15 mai 1848), luptător de seamă pentru drepturile românilor transilvăneni, primul președinte al ASTREI, cu contribuții esențiale la dezvoltarea învățământului și a presei în limba română. Prin lupta sa neobosită au luat ființă și s-au dezvoltat multe școli românești și de stat din Transilvania. De numele său este legată și existența școlii noastre. Pe zidul exterior al actualei clădiri există o placă de marmură pe care se află scris „SCOALA MARELUI ANDREI SAGUNA”.

În locul „școlitei” vechi, se construiește în 1892 un nou local. Sunt construite astfel două săli mari de clasă, cu alte două încăperi în fața acestora, cu locuință pentru învățătorul - director. Construcția se face prin contribuția parohiei și a enoriașilor. Într-o din sălile de clasă construite atunci, pe o placă de marmură, sunt gravate cuvintele:

„Școala aceasta s-a zidit în anul 1892

În zilele monarhului

Francisc Iosif

cu binecuvântarea Mitropolitului

MIRON ROMANUL

a protopopului Ioan Petric

Prin neobosita stăruință a parohului

GEORGE URDEA

și a epitropului VOICU V. MOTOI... ” (urmează apoi numele fondatorilor).

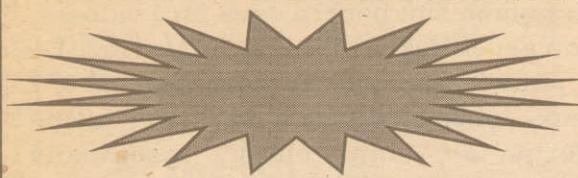
Școala funcționează la început cu două clase cu predare simultană, cu un învățător la două clase, apoi cu patru clase, locuință învățătorului - director, transformându-se în două săli de clasă. Numărul elevilor variază între 60 și 120.

Din 1963 apare și clasa a V-a, în 1966 fiind prima promoție a școlii elementare de 8 ani. Spațiul fiind acum insuficient, în 1967, prin contribuția părinților, se mai construiesc patru săli de clasă. De acum școala funcționează normal, fiind încadrată cu învățători și profesori calificați. Crește și numărul elevilor. Din 1981 apar două clase I, pentru ca din 1987 școala să aibă 16 clase, dimineață învățând ciclul primar, iar după-amiaza cel gimnazial. Numărul elevilor este în continuă creștere, în acest an școlar fiind 19 clase cu 530 de elevi.

Din noiembrie 1993, școala poartă numele „ALEXANDRU I. LAPEDATU”, distinsă personalitate a vieții culturale și politice românești, fost Președinte al Academiei Române. Născut în Săcele la 14 septembrie 1876, Alexandru Lapedatu a urmat clasele primare la școala noastră. Atribuirea numelui său școlii noastre reprezintă, de fapt, un omagiu pe care și astfel îl aducem unuia dintre prestigioșii oameni de cultură ai țării, porniți de pe plaiurile săcelene.

prof. Aurelia CUJBĂ

UN MAESTRU AL CULORII

PICTORIȚA ELENA POPEA

Paginiile publicației noastre au găzduit permanent, articole care readuc în memorie personalități care au slujit, prin spiritul lor, interesele și aspirațiile săcelenilor. Bărbați luminați, care oriunde se aflau, își slujeau obârșile. Despre femeile care s-au ridicat din acest pământ sau au fost urmașe ale săcelenilor s-a scris mai puțin.

Se cuvine să așezăm la loc de cinste pe pictorița Elena Popea despre care criticul de artă V. Andreescu nota că este „o pictoriță călătoare”.

De unde pornea această afirmație? Din faptul că artistă, cunoscută înainte de primul război mondial, organizase expoziții în Europa, în Africa și Asia, călătorise căutând locuri care să-i mulțumească sensibilitatea sufletească și apoi revenise în țară, oferind culturii românești rodul sensibilității sale artistice. Sursa vitală a artei sale rămânea confrontarea cu publicul românesc.

Artistă, „o fermecătoare apariție”, s-a născut la Brașov în 15/27 aprilie 1879 în familia lui Ion Popea, dascăl la Gimnaziul din Brașov. Tatăl, membru al familiei Popea din Săcele, a încurajat aspirațiile artistice ale ficei, în special vocația pentru pictură, facilitând studiile la Berlin și Paris. Începuturile carierei artistice s-au sub semnul impresionismului și primele lucrări le realizează în Germania, sub îndrumarea peisagistei Caroline Kennfer. La Paris, este eleva lui Lucian Simon. Îndrumarea maestrului o va ajuta să participe la IV-a expoziție a „Salonului de toamnă” de la Paris.

În țară, primul succes îl va repulta în 1910, la o expoziție organizată la București. Va expune alături de C. Ressu și Theodorescu-Sion.

Refugiu din timpul primului război o reduce la Paris, sub îndrumarea maestrului L. Simon. Sfera

tematică se largeste cu portretul și compoziția. Anul 1919 îi oferă prilejul să participe la expoziții bucureștene. După război va expune sistematic la „Salonul de artă transilvăneană” și cronicile vor nota: „cele mai marcante individualități s-au dovedit Aurel Popp și Elena Popea”.

Anul 1925, marchează plenitudinea puterii de creație, apropierea de cubism oferă tablourilor o frumusețe autentică. Va realiza în

perioada 1925-1930, marchează drumul autodefinirii și maturității artistice. Artă sa se va concretiza prin dinamismul imaginilor. Lucrările acestei perioade vor fi expuse la „Salonul Oficial” (1926, la „Salonul Independenților” - Paris) și în expozițiile personale de la Cluj și București. În 1928, expune în galeria „Fermé la Nuit”. Presa franceză îi va omagia opera, iar Elena Văcărescu o va recomanda în cîvintele: „...E. Popea ne tălmăcește chipul patriei sale depărtate...”.

Deschide la Cluj în 1928, o expoziție personală. La vernisaj, Emil Isac spune: „Elena Popea... aparține artele universale, pentru că exprimă prin excelență senzualismul poporului nostru, pasiunea fierbințe a poporului”.

În 1938, expune, pentru prima dată, un număr impresionant de icoane. Lucrările sunt ecorelule popasurile prin așezări grecești de tradiție, dar exprimă și particularități coloristice ale artei tradiționale transilvăneene.

Anul 1940 este marcat de o nouă expoziție personală în cariera artistei. Expoziția etalează peisajele olandez, breton și locuri ale refugiaților artistei: Tara Hațegului, Branul și altele. Expune și la „Salonul oficial” al anului: „Natură moartă” și „Peisaj marin”.

Dorința artistei era să realizeze în perioada următoare iconostasul Bisericii Sfântul Nicolae din Schei. Lucrarea a rămas doar o dorință pentru că la 19 iunie 1941 pictorița Elena Popea s-a stins din viață la București.

prof. Elena BULAT

I. U. SORICU - CĂRTURAR ONEST AL TIMPULUI SĂU (II)

Ridicat prin eforturi proprii, la rang de om cu multă carte, din rândul harnicilor și credincioșilor moșani săceleni, nu și-a înșelat până la sfârșitul vieții, idealurile sfinte de cetățean vrednic al pământului pe care s-a născut.

A slujit cu abnegație misiunea de profesor, a trudit în poezie și oriunde a fost promovat ca urmare a calităților sale morale și profesionale. Talentul său poetic l-a cultivat și pus în slujba școlii și a vieții sociale din care a făcut parte. Și-a manifestat prin versuri și pe alte căi dragostea de țară, de eroii ei jertfiți pentru Marea Unire, fără a fi un visător, rupt de realitatea timpului său. Ca intelectual de frunte a fost un adept convins al democratismului liberal, pentru care s-a angajat în viața politică, fiind promovat de către electoratul sibian în Parlamentul României interbelice. Onestitatea lui, cultivată în tot ceea ce făcea - în viața civică, la catedră, în politică și literatură - a fost profund dezamăgită de ceea ce s-a petrecut și a văzut în țară, în deceniile care au

urmat primului mare război mondial. Eroii Unirii căzuți pe front, răniții, orfanii, văduvele de război au fost uitați de cei care se hărtiau pentru puterea politică, cu gânduri de a ajunge cât mai aproape de ciolanul averilor nemuncite. Poetul nu s-a resemnat în cochilia dezamăgirii, ci cu spada versului și a altor arme de luptă socială și-a opus lichelelor și impostorilor de orice soi, pe care i-a botezat cu apelative neaoșe românești de Popești, Ionești etc.

A ocrotit și sprijinit - în limitele atribuțiilor și posibilităților sale - pe cei nedreptățiti, oropsiți, loviți de soartă.

Istoria literaturii, zgârcită cu analiza operei lui, a consemnat totuși faptul că I. U. Soricu (1881-1957) a fost „Poet, folclorist și autor de literatură pentru copii”. A cultivat poezia de factură tradițională în volume de versuri cum sunt „Flori dalbe” - 1912 și a proslăvit virtuțiile eroice ale poporului român din primul război mondial („Doină din zile de luptă” - 1917; „Îngerul a strigat” - 1939; „Pâine neagră” - 1939). Ca folclorist a publicat volumul „Influențe românești în poezia și folclorul ungureșc” - 1921; a lăsat cea mai amplă colecție de creații folclorice extrase din corespondența primită de soldați, cu cei de acasă, în perioada 1916-1918” - (cf. Dictionar Cronologic „Literatura română”, Ed. Științifică și Enciclopedică - Buc. 1979 - pag. 501-502).

Din puținele izvoare de care am dispus acum după 50 de ani de la dispariția poetului rezultă - tot fragmentar - o șir de preocupări politice și artistice mult mai amplă și mai vastă decât cea mai sus prezentată.

În acea vreme de intensă activitate spirituală (1900-1940) în țară, s-a angajat în cele mai diverse acțiuni culturale: a făcut traduceri din marea cultură universală („Faust” de Goethe - 1925; „Damnațiunea lui Faust” - de Berlioz - a

scris poezie pentru copii: „Pasăre măiastră” - 1936; „Doamna munților” - piesă de teatru și o incisivă poezie satirică, în volumul sugestiv intitulat „Popești din patru unghiuri” - 1936), precum și multe altele. A fost credincios și pasionat colaborator la revistele „Viața Săceleană” și „Plaiuri Săcelene”.

După anul 1948-1950 opera lui I. U. Soricu a fost prigonită și interzisă. Săcelenii care l-au cunoscut și i-au cunoscut viața și parte din operă, au fost silici să distrugă, să ardă urmele scriselor din opera acestuia. Avem convingerea că verbul incisiv al scrisului său nu a dormit atunci când tăvălugul istoric al dicturii a năvălit peste țară. Nu este exclus că, undeva, alte opere ale acestuia așteaptă să fie scoase la lumină.

O antologie selectivă a operei lui I.U. Soricu, ar pune în evidență filonul de preț al moștenirii literare lăsate de acest original cărturar săcelean.

Iar Săcelele
printr-o gen-
roasă acțiune a
administra-
torilor orașului -
ar face o
justificată

reabilitare istorică a memoriei poetului printr-o placă memorială, denumirea unei străzi, a unui lăcaș de cultură ori pe alte căi, spre a cinsti în eternitate pe săceleanul care, în 1936, în volumul „Popești din patru unghiuri” a publicat poezia „Argumentum” (și altele cu un astfel de conținut), din care am selectat următorul fragment:

Hotarul țării noastre cuprinde-l cu privirea.
Și ce-ai să vezi într-însul tu nu vezi nicăierea:

Conducători de țară cu furtișogu-n gând
Și sfetnici, cari la colțuri păcatului se vând,
Pungași, cari la tribună pe patriotii fac,
Arhierei sub rosă cu sufletul de drac,
Hingheri ai sărăciei, patronii de bordel
Când simtiri alese ca vechiul Cucuzel,
Rândași îmbrăcând fracul și pronunțând discurs

Asetei cari speculează al aurului curs.

Înnoitorii ai vieții ce prind cu mâna lungă,
Dosind avutul țărei în propria lor pună,
Și agramați în viață cu rol de-nvățători,
Nenorocind atâta copii neștiutori.
Și toată hoita osta becicnică și dură,
Dospește trăndăvie și critică și fură,
Iar când o trece în poază, se umflă ca ariciul...
Nu ăștia-l îndeomnă pe Christ să prindă biciul?

Pentru cunoașterea cât mai cuprinzătoare a vieții și operei acestui interesant spirit săcelean, invităm - pe această cale - pe cei care posedă informații și dovezi autentice despre poet, să le semnaleze Asociației Izvorul ori autorului însemnărilor de mai sus.

prof. A. Moldovan

Cronica limbii

POVESTE CUVINTELOR

Bogăția și expresivitatea unei limbi se manifestă și prin expresiile care dau atât de multe nuanțe vorbirii. Aceste locuitori și expresii s-au format în decursul timpului încât, uneori, este foarte greu să poți explica procedeul de formare, alteori existând chiar abateri de la sensul inițial. Unele au cunoscut chiar o evoluție surprinzătoare.

„*A da sfoară în țară*” înseamnă „a da de știre, a răspândi o veste”. Dar între *sfoară* și *veste* nu este nici o legătură! Înțial, expresia era „*a da sfoară în țară*”, *sfoară* însemnând „miros greu (și fum) rezultat din arderea grăsimii și scărmii, de la lumânări de seu etc.; fum inecăciș (DEX). În vechime, existau la vârf de munte, pe dealuri, străzi și canale, au prin focuri și fum, prin vînt, deci, apropierea unor dumnezei. De aici a pornit expresia. Mai târziu, cuvântul „sfoară” fiind mai puțin cunoscut, în incultism, vorbitorii să făut legătura „sfoară - sfoară” și astfel, prin contaminare, a apărut expresia să vorbească „a da sfoară în țară”.

O situație asemănătoare o cunoaște expresia „*nimerit orbul Brăila*”, cu sensul de „a găsi calea potrivită pentru o anumită situație sau împrejurare, a izbuti să realizeze scopul propus, un fapt nu prea greu, la îndemâna oricui”. Însă frumosul port dunărean e renunțat prin altceva, nu prin aflarea sa de către orbi. Cum a apărut expresia? Tot prin contaminare, expresia originară fiind „a nimerit orbul Brile”, în germană „*Brile*” însemnând „ochelari”. Iată deci că de la „a nimerit orbul ochelarii”, s-a ajuns la „a nimerit orbul Brăila”, prin asocierea curioasă Brile - Brăila, cuvântul german „Brile” fiind aproape necunoscut de vorbitori.

De multe ori folosim expresia „apă chioară” cu sens depreciativ pentru o băutură slabă sau pentru ceva fără valoare. Din nou asocierea de cuvinte ne intrigă. De unde până unde să fie apa „chioară”? Expressia își are originea în limba latină sub forma de „aqua clara”, însemnând „apă curată, limpida”. În italiană este expresia „acqua chiara” cu același sens. În românește expresia latinească a dat „apa chiară”, dar cuvântul „chiară” provenit din „clara” nu îl întâlnim în alte formații în română, astfel încât vorbitorul l-a considerat incorrect, transformându-l în „chioară” și dând astfel expresiei un sens depreciativ.

Observăm, astfel, cum, în limbă, se impun, uneori, formele incorecte.

prof. Ilie CUJBĂ

GRUPUL STATUAR DIN SÂCELE ÎN FAZA DE PROIECT

Săcelenii au avut printre altele și particularitatea de a avansa și promite, însă, de fiecare dată s-au ținut de cuvânt, și-au respectat cuvântul. Cuvântul dat și respectat a fost și va rămâne adevărată literă de lege.

În lumina acestei idei ne amintim și informăm cititorul ce nu are cunoștință că la simpozionul național consacrat prof. univ. Victor Jinga de la Brașov de acum doi ani, noi, săcelenii, prezenți în semn de cinstire și omagiere a unor personalități ridicate de pe aceste plaiuri, ne-am angajat să inițiem acțiunea de procurare de fonduri pentru a ridica un grup statuar închinat personalităților săcelene.

Ideea a fost apreciată ca atare și personalități din întreaga țară au așteptat și așteaptă invitația de participare la mările eveniment, la acul, am spune noi, care interferează și completează civilizația

și cultura aici la noi, la Săcele.

Cele de mai sus au constituit prilejul stăcării în unele articole din revista noastră a dorinței și, am spune, a imperativului, lansării acestei monumentale lucrări.

Spunem noj și rugăm ca săceleleanul de aici și de pretutindeni să expedieze în acest sens la redacție „o mie pentru o statuie”.

Până să facem o balanță a veniturilor și posibilităților cheltuielilor, constatăm că doritul cont de venituri este în față, astfel că lucrarea grupului statuar trăiește și există pe hârtie, la planșetă.

Credem că avem convingerea că săcelenii, urmașii acestora sau cei ce cunosc și au dragoste de aceste plaiuri vor fi receptivi la apelul nostru, vor răspunde cu generozitate.

Facem pe această cale un apel de suflet către primăria orașului Săcele, societatea comercială

Electroprecizia S.A., celealte societăți comerciale cu capital de stat sau privat, să sprijine această inițiativă valoroasă care să reflecte faptul că pe mioriticele plaiuri săcelene cei de astăzi știu să-i prețuiască pe cei de ieri.

Menționăm că principalii sponsorii ai acestei acțiuni își vor înscrive pentru totdeauna numele în placa de marmură a monumentului dar, mai presus de orice, în istoria acestor locuri.

Încrezători că omul de Săcele este mai presus de toate mândru de ceea ce a fost și dorește să fie aici, mândru de a vedea și să cunoască urbea de baștină este unică și prosperă, avem convingerea realizării acestui obiectiv.

Redacția

Totul pare inedit. Parcă am fi pe planeta Minune unde există numai dragoste, unde nimeni nu-și face griji pentru niște lucruri care nu pot reprezenta în întregime ceea ce ar trebui. Sau poate reprezintă?

V-ați pus întrebarea vreodată ce vreți de fapt de la viață? Ce vreți să faceți cu voi, cu viitorul vostru? Standardele voastre de a cucerii viață sunt chiar așa de scăzute că nu puteți să vedeți mai în profunzime lucrurile? La școală am învățat că, cu cât standardul este mai ridicat (privitor la economie, psihologie și chiar la viață) cu atât rezultatul pe care-l vom obține este mai bun.

De exemplu: câți dintre voi știu cu precizie ce vor face după ce vor termina liceul? Cred că nu prea mulți. Și atunci, următoarea întrebare ar fi: Cine sunteți voi? Vă cunoașteți îndeajuns pentru a ști ce vreți de la viață? Cred că nu!

Uitați-vă în jurul vostru și veți vedea o masă de oameni

care se poartă ca niște animale sau, mai bine zis, care sunt conduși de instinctele lor primare. Vă apucă râsul? E normal, dar dacă v-ați gândi mai bine, ați realizat că nu sunteți cu nimic mai prejos de ceilalți.

Se spune: noi suntem generația nouă, generația care se formează după

mai realiști în ceea ce privește viață. Să nu mai conteze orice lucru de nimic și să înfruntăm viață. Cred că acum, în liceu, ar trebui să ne punem bazele vieții pe care o vom trăi de acum încolo. Cred că fiecare dintre noi ar trebui să se întrebe ce vrea de la viață și astfel să-și stabilească criteriile care-l vor conduce

nici invers. Când e vorba de școală, de a-ți pune bazele spirituale, trebuie să fie școală, iar când e distracție, să fie distracție. Și, încă ceva: pentru a reuși în viață totul (mai ales în această perioadă) trebuie să fii echilibrat, să nu duci o viață plină de excese și, mai ales, trebuie să știi când să te sacrifici.

Nu vă mai închînați la toată lumea, încercați să faceți din voi ceea ce vreți să vedeți de fapt când vă uitați în oglindă. Încercați să le dați o lecție celor care nu au încredere în voi și, mai ales, nu acceptați să fiți conduși de alții.

Mihaela Potop - elevă
(articol preluat din
revista PAUZA MARE -
liceul Electroprecizia)

GÂNDIȚI-VĂ CE VREȚI SĂ FACETI CU VOI!

Revoluția din 1989 și suntem cei care vor salva România sau ar trebui să facă acest lucru.

Dar, având aceste standarde scăzute, vom reuși să ducem la îndeplinire ceea ce speră înaintașii noștri?

Așa că ceea ce ar trebui să facă este să devenim mai buni, mai sensibili și mult

de-a lungul timpului.

Dacă o persoană nu are câteva principii ale sale, care să difere de ale celorlalți, atunci totul va fi foarte greu pentru el și în permanență va întâmpina greutăți chiar și acolo unde nu ar fi trebuit.

Ceea ce vreau eu să spun e că școala nu trebuie confundată cu distracția și

STADIUL APLICĂRII ÎN ORAȘUL SĂCELE A LEGII 18/1991

Urmare a articolului apărut în publicația „ROMANIA MAGYAR SZO”, din 17 ianuarie 1997, semnat de Bencze Mihaly, dorim să informăm populația orașului Săcele cu privire la realitatea punerii în posesie a celor în drept, conform Legii 18/1991.

În vederea aplicării Legii de mai sus, s-a aprobat de către Prefectura Brașov, la data de 12 iunie 1991, componența comisiei de aplicare formată din 31 de membri, din care 17 membri maghiari și 14 români, comisie ce urma să împartă cele 2.713 ha de teren arabil și 3.077 ha fâneță existente la data de 1 ianuarie 1990 în cadrul C.A.P. Săcele.

Întrucât nu a existat suficient teren arabil, Comisia locală a propus și Comisia județeană a avizat prin Hotărârea nr. 62 din 18 octombrie 1991 coeficientul de reducere de 9,63% numai la terenul arabil, aplicabil tuturor celor ce au dreptul de punere în posesie și care au peste 1 hectar de pământ.

Până la alegerile din februarie 1992, Comisia condusă de fostul primar Dumitru Voinea a eliberat adeverințele către cei în drept, atât pentru arabil cât și pentru fânețe.

După alegerile din februarie 1992, s-a trecut la acordarea titlurilor de proprietate în baza adeverințelor existente anterior, precum și a celor eliberate ca urmare a unor hotărâri judecătorești rămase definitive pe baza acțiunilor deschise de persoane ce se considerau nedreptățite și adeverințe acordate în baza legilor nr. 42/1990 și 40/1994.

Până la această dată situația este următoarea:

Total adeverințe acordate 2.612 buc., din care pentru maghiari 1.899 buc.

reprezentând 72,70% și 713 buc. pentru români, reprezentând 27,30%.

În suprafață totală (arabil plus fânețe) acestea reprezintă 4.568,01 ha din care 3.913,55 ha pentru maghiari, reprezentând 85,70% și 654,46 ha reprezentând 14,30%.

Din acest total, arabilul însumează 2.804,65 ha, din care 2.396,98 ha pentru maghiari, reprezentând 85,47% și 407,67 ha pentru români, reprezentând 14,53%.

Rezultă la fânețe un total de 1.763,36 ha din care 1.516,57 ha pentru maghiari, cu 86% și 246,79 pentru români, reprezentând 14%.

S-au eliberat 1.183 titluri de proprietate reprezentând 45,29% și nu 15% cât s-a publicat.

Din cele 1.183 titluri de proprietate, 671 sunt pentru maghiari reprezentând 57% și 512 pentru români, reprezentând 43%.

De menționat că, la nivelul județului, orașul Săcele se situează pe primul loc în acordarea numărului de titluri de proprietate chiar dacă acțiunea este (din motive ce nu ţin de noi) la jumătate, noi fiind pregătiți în condițiile în care ni se va acorda asistență tehnică corespunzătoare din partea O.C.O.T. Brașov, să eliberăm toate titlurile de proprietate.

Lăsăm la aprecierea dvs., a săcelenilor, români și maghiari, să judecați rezultatele activității de punere în posesie.

ing. Aurel NEGULESCU

JUDEȚUL BRAȘOV PRIMĂRIA ORAȘULUI SĂCELE

BULETIN INFORMATIV

În perioada 1 noiembrie - 31 decembrie 1996 și 1 ianuarie - 31 ianuarie 1997, Consiliul Local al orașului Săcele a adoptat următoarele hotărâri:

HOT Nr. 42 - privind nivelul valoric necesar pentru finanțarea lucrărilor de investiții;

HOT Nr. 43 - privind aprobarea virărilor de credite între capitolele de cheltuieli ale bugetului local;

HOT Nr. 44 - privind stabilirea unei taxe pentru oficierea cununiilor în zilele de repaos săptămânal și sărbători legale;

HOT Nr. 45 - privind executarea lucrărilor de branșamente la rețelele de utilități;

HOT Nr. 46 - privind zona Or. Săcele.

HOT Nr. 47 - privind avizarea profitului net pe anul 1996 al R.A.G.C.P.S. Săcele;

HOT Nr. 48 - privind stabilirea cuantumului amenzi pentru persoanele care circulă fără

documente de călătorie pe traseul de transport în comun al R.A.G.C.P.S. Săcele;

HOT Nr. 49 - privind atribuirea în administrarea operativă a imobilului situat în str. Viitorului nr. 1, Direcție Regională de Poștă Brașov;

HOT Nr. 50 - privind concesionarea unei suprafețe de teren pentru construirea unei fabrici de mezeluri, abator și fabrică de lactate prin licitația publică;

HOT Nr. 51 - privind închirierea imobilului „Casa de cultură”, situat în str. Bunloc nr. 2, în vederea organizării de activități culturale

HOT Nr. 1 - privind aprobarea contului de încheiere a exercițiului bugetar pe anul 1996;

HOT Nr. 2 - privind aprobarea casării Autotunului nr. 31-BV-5634, aflat în dotarea Formației de Pompieri Civili a Consiliului Lo-

cal al Orașului Săcele;

HOT Nr. 3 - privind aprobarea casării Autopompei de stins incendii nr. 31-BV-5697, aflată în proprietatea Primăriei Or. Săcele;

HOT Nr. 4 - privind stabilirea de noi tarife pentru închirierea de terenuri pentru chioșcuri, tonete și curți;

HOT Nr. 5 - privind achiziționarea unui autoturism de serviciu;

HOT Nr. 6 - privind atribuirea în administrarea R.A.G.C.P.S. Săcele a spațiilor și clădirilor în care funcționează.

Întocmit
Secretar
Maria Andronic

Anunț

Vineri, 14.02.1997, Asociația cultural-sportivă „Izvorul” - Săcele organizează tradiționala sărbătoare a mocanilor săceleni

„Balul plăcintelor”

În program:

- Ansamblul folcloric ASTRA
- Parada modei și alte surprize

RESTAURANTUL B.V.A. - COM (DOINA) SĂCELE

vă invită să petreceti o seară plăcută, asigurând zilnic:

- gustări, fripturi
- băuturi naturale
- bere la halbă și sticlă
- jocuri mecanice

Se pot organiza mese festive la preturi convenabile.

TREI SĂCELENI LA WORLD CUP - GRUPA B

- interviu cu prof. C. Teșileanu, antrenorul lotului național de combinată nordică -

În luna ianuarie, timp de 20 de zile, trei săceleni și un brașovean și-au luat inima-n dinți și au plecat pe drumurile înzăpezite ale Europei, aproape pe cont propriu. Înțelul lor, unul destul de simplu la prima vedere: participarea la patru concursuri din cadrul Cupei Mondiale - grupa B la combinată nordică. La întoarcere, i-am solicitat d-lui prof. Constantin Teșileanu, antrenorul lotului național de combinată nordică, un scurt interviu. Iată-l:

- Pe unde ati fost și, mai ales, de ce?

- Împreună cu trei sportivi, doi săceleni: Csaba Magda [Brașovia - Dinamo], Mihai Pepene [Brașovia - ASA] și dinamovistul brașovean Vasile Cosmeanu, ne-am urcat în Skoda personală și am plecat în Germania și Cehia pentru a lăsa contact cu lumea bună a acestei discipline sportive, contactele cu sportul internațional fiindu-ne foarte necesare, iar în țară această iarnă n-a jucat festă,

lipsa zăpezii punându-ne în situații neplăcute. Deși am făcut doar vreo 10 sărituri pe trambulină de la Valea Largă, iar la fond pregătirea s-a rezumat la 10 zile în Bucegi, am concurat fără pretenții, desigur, pentru a face progrese, lucru care s-a întâmplat de la un concurs la altul, pentru a învăța căte ceva de la cei mai buni.

- Unde au avut loc concursurile?

- Trei dintre concursurile la care am luat startul au avut loc în Germania, ultimul în Cehia, în Cupa Mondială, concursurile fiind grupate către trei sau patru. S-au aliniat la start peste 90 de concurenți din 19 țări, marea lor majoritate venind după alte patru concursuri disputate în Finlanda.

Prima etapă s-a desfășurat în 4-5 ianuarie în stațiunea germană Klingenthal, ce de-a doua pe 8 ianuarie, la Johanngeorgenstadt, săriturile și fondul desfășurându-se în aceeași zi. Apoi, ne-am deplasat la celebra stațiune a sporturilor de iarnă Garmisch-Partenkirchen

unde săriturile s-au făcut pe, la fel de celebra, trambulină pe care se desfășoară unul dintre concursurile celor „Patru trambuline”. și aici s-a concurat într-o singură zi, în 11 ianuarie.

Am plecat în Cehia, ultima etapă desfășurându-se în zilele de 18-19 ianuarie la Liberec-Harakow.

Peste tot am beneficiat de zăpadă bună de concurs, iar condițiile au fost dintre cele mai bune.

După cum spuneam, nu puteam emite pretenții la cine știe ce locuri fruntașe în clasamente, dar în fiecare concurs ne-am clasat înaintea unor sportivi din Cehia, Polonia sau Suedia. Cert este că, de la concurs la concurs, sportivii români au făcut progrese vizibile.

- Cine a suportat cheltuielile acestei deplasări?

- Deplasarea am făcut-o cu autoturismul personal, federația de specialitate suportând costul benzinei. La fiecare concurs, Federația Internațională de Schi a asigurat cazarea și masa pentru trei zile. Este de reținut aspectul că, dacă am putea participa la cât mai multe concursuri în Europa pentru a aduna puncte F.I.S., am putea fi invitați, iar atunci toate

cheltuielile ar fi suportate de forul internațional. Dar, lipsa fondurilor nu ne permite aceste deplasări.

- Probabil și materialele folosite sunt un serios handicap, nu?

- Mai mult ca sigur! Noi ne-am dus acolo cu echipament vechi de 3-4 ani, ceilalți concurenți folosind echipament și schiuri ca ultime modele apărute. În plus, ceilalți concurenți au avut la dispoziție câte două rânduri de echipament nou, unul pentru concursuri, celălalt pentru antrenamente.

- Ce mai aveți în plan pentru aceste sezon?

- În timp ce concurenții angrenați în Cupa Mondială au plecat în SUA și apoi revin în Elveția, noi am venit în țară, unde vom concura la câteva întreceri la Gheorgheni. Apoi, în martie, vrem să mai facem o ieșire pentru o nouă etapă din World Cup, cu concursuri la Planica [Slovenia] și două concursuri în Polonia, la Szczyci și Zakopane. Dar, acesta e un proiect.

A consemnat
Victor SECĂREANU

Pescărești - vânătorești

Un pescar desprinde din undiță o frumusețe de crăpcean.

- Cum am reușit să-l prind?

- M-am sinucis, deșteptule! îi răspunde acesta.

Un proaspăt pescar întrebă pe un confrate experimentat:

- Nu vă supărați, e greu de prins un somn?
- Dacă ai un somnifer la îndemâna, nu, îi răspunde acesta amabil.

**SĂ MAI ȘI,
RÂDEM**

- Spune 33, zise doctorul pregătindu-și stetoscopul să-l asculte pe bolnav.
- Eu mă gândeam să spun mai mult, că am nevoie de o săptămână de concediu.

- Dar nu ai deloc temperatură, țoar 36,6, îi spuse doctorul pacientei, arătându-i termometrul.

- Doctore, ești sigur că nu merge înapoi?

La doctor

CRONICA SPORTIVĂ, ÎN TIMP

Satele săcelene n-au rămas nici o clipă în afara sportului, primele semne fiind consemnate în presa vremii încă de la începutul secolului în care trăim. Odată cu înfăptuirea României Mari, mocanii, intelectualii, muncitorii, studenții și elevii din clasele mari ale liceelor s-au organizat.

Au început cu fotbalul. Nici că se putea altfel!

În anul 1922 (nu în 1923, cum apare în cartea „Fotbal de la A la Z”), ia ființă „Izvorul”, cu sediul în Satulung. În 1923, Asociația este înscrisă oficial în scriptele federației, fiind prima echipă sătească din țară cu activitate organizată și acte în regulă.

Apoi, a apărut schiul. Ofițerii săceleni au fost promotorii acestui sport nou pe meleagurile noastre. Se organizau concursuri în toate satele săcelene, Satulungul și Turcheșul fiind în prim plan prin reprezentanții asociațiilor Izvorul, Săceleana, C.C.T. În anii dinaintea ultimului război mondial, nume precum M. Moldoveanu, G. Gödri, I. Bujilă (la seniori), A. Oprescu, A. Moarcăs, Beke (la juniori), R. Leucă, I. Stoian, I. Stângă (la copii) erau nume cunoscute în schiul săcelean.

După război, regretatul prof. Ioan Tocitu a dus mai departe ștafeta schiului local, apărând și campionii naționali.

Fotbalistii de la Izvorul erau cunoscuți în

județul Brașov. Ei au jucat în categoria Onoare, District I (Divizia C de astăzi), din care în urma unui baraj se „sărea” direct în „B”, divizia A de astăzi. Echipele Astra (actualul F.C. Brașov), Victoria, Muncitorii, Olimpia, I.A.R. (actualul Tractorul), A.C.F.R., Ivria, apoi A.S. Schei, Miss, Voina, Indumin Bod erau echipe bune, pe care săcelenii le-au mai și „bătut”.

Echipa anului 1934 arăta cam aşa: Moga, Fugaci, Rusu, Schiav, Bodeanu, Bujilă, Butu, Cosma, Roșculeț, Moarcăs, Munteanu. La juniori jucau Leucă, Sârbu, Bucurenciu, Clinciu, Beșchea, Vogel, Bârsan...

După război, ștafeta a trecut în sarcina celor de la Precizia, antrenorul Virgil Mărdăreșcu aducând din București o serie de jucători, iar dintre localnici impunându-se rapid Mureșanu, Matache, Ungureanu, Pușcaș, unii dintre ei plecați prea repede dintre noi. În anul 1972, cu regretatul Andrei Roman pe banca antrenorilor, Precizia a promovat în Divizia C (B-ul de astăzi) și echipa orașului s-a impus apoi pe plan național, astăzi evoluând în liga secundă.

În anii '60, datorită unui antrenor deosebit, Alecu Ștefănescu și a unui animator aşisderea, ing. Mircea Puiu, Săcelele intră în circuitul rugby-ului de performanță, nivel la care se menține și astăzi. Amintiri...

Victor SECĂREANU

1. Iordache Ioan	20.000	54. David Fănuță	5.000	94. Dogaru Aurel	5.000	134. Clinciu Sorin	3.000
2. Băncilă Bebe	15.000	55. Dărjan Liviu	5.000	95. Turoti Ion	5.000	135. Caian Pandrea Aurel	3.000
3. Roșculeț C. Claudiu	15.000	56. Drăgan Mircea	5.000	96. Abagiu Carmen	5.000	136. Cujbă Ilie	3.000
4. Leandru Bogdan	15.000	57. Dinu Popa	5.000	97. Stoian C-tin	5.000	137. Cosma Maria Teodora	3.000
5. Abuleț Victor	10.000	58. Ghia Petre	5.000	98. Coarfa Aneta	5.000	138. Căciulă Cristian	3.000
6. Bârsan Horia	10.000	59. Ghia Mircea	5.000	99. Râșnoveanu Stefan	5.000	139. Curmei Lidia	3.000
7. Butu Mihai	10.000	60. Ionescu Neculae	5.000	100. Comşa Traian	5.000	140. Codreanu Elena	3.000
8. Casapu Ștefan	10.000	61. Jerău Gh.	5.000	101. Avram Vasile	5.000	141. Durbălău Ștefan	3.000
9. Costea Dumitru	10.000	62. Lungu C-tin	5.000	102. Rodeanu Bogdan	5.000	142. Debu Gh.	3.000
10. Ciurea Daniel	10.000	63. Lupu Ștefan	5.000	103. Bârsan Nicolae	5.000	143. Dincă Mariana	3.000
11. Eftimie Ioan	10.000	64. Leșescu Mihai	5.000	104. Simon Robert	5.000	144. Filip Doina	3.000
12. Jinga Romulus	10.000	65. Matepiuc Daniela	5.000	105. Gabor Lucia	5.000	145. Filipescu Gh.	3.000
13. Lața Vasile	10.000	66. Matepiuc Camelia	5.000	106. Ionaș Hajnalka	5.000	146. Filipescu Octavian	3.000
14. Lala Elena	10.000	67. Munteanu Dan	5.000	107. Ciobotaru Sergiu	5.000	147. Florescu Gh.	3.000
15. Măiereanu Lucian	10.000	68. Munteanu Cornel	5.000	108. Stoian Mihaela	5.000	148. Ghișoiu Dorin	3.000
16. Modest Zamfir	10.000	69. Mătase Eugen	5.000	109. Manoliu Sava	5.000	149. Gologan Gh.	3.000
17. Plăiașu C-tin	10.000	70. Moldovan Andronic	5.000	110. Moarcăs Puiu	5.000	150. Guraliuc Gh.	3.000
18. Râșnoveanu Pavel	10.000	71. Filip Anga	5.000	111. Bârba Ioan	5.000	151. Giurgiu Traian	3.000
19. Serbu Iulian	10.000	72. Poenaru Nuțu	5.000	112. Popescu C-tin	5.000	152. Leșanu Mircea	3.000
20. Sandu Marian	10.000	73. Pasăre Adrian	5.000	113. Ghinescu Horia	5.000	153. Median Dan	3.000
21. Taraș Octavian	10.000					154. Median Suzana	3.000
22. Taraș Mircea	10.000					155. Manaschin Magda	3.000
23. Taraș Gelu	10.000					156. Nechifor C-tin	3.000
24. Vlad Ioan	10.000					157. Neacșu Lucian	3.000
25. Zavarache C-tin	10.000					158. Nistor Mihai	3.000
26. Zamfir Dan	10.000					159. Orez Ioan	3.000
27. Percioig Gelu	10.000					160. Onica Ioan	3.000
28. Tuțuiu Ioan	10.000					161. Păiș Ioan	3.000
29. Gheorghita Petre	10.000					162. Petruțiu Emil	3.000
30. Bărbat Puiu	10.000					163. Râșnoveanu Dan	3.000
31. Sârbu Cornel	10.000					164. Șerbănescu Adrian	3.000
32. Nițescu Adrian	10.000					165. Cristea Cornelia	3.000
33. Dogaru Aurel	10.000					166. Sendruț Maria	3.000
34. Median Valeriu	6.000	74. Pepene Ioan	5.000	114. Avasilichioia Jan	5.000	167. Ștefan Vasile	3.000
35. Alexandrescu Emil	5.000	75. Roșculeț C. Abigail	5.000	115. Paraipan George	5.000	168. Teșileanu Emil	3.000
36. Arhir Ioan	5.000	76. Râmniceanu Emil	5.000	116. Rogoz Emil	5.000	169. Trașcă Florin	3.000
37. Băncilă Nicolae	5.000	77. Slăbilă P. Ioan	5.000	117. Slăbilă Gh.	5.000	170. Ticușan Nicolae	3.000
38. Banciu Gheorghe	5.000	78. Șerban Cornelius	5.000	118. Țăru I. Sorin	5.000	171. Ursuț Ioan	3.000
39. Bârsan Teodor	5.000	79. Șeitan Adrian	5.000	119. Stanciu Ioan	5.000	172. Ulea Angela	3.000
40. Butu Ioan	5.000	80. Șeitan Dumitru	5.000	120. Nițescu Ioan	5.000	173. Damian C-tin	3.000
41. Brânzea Nicolae	5.000	81. Teșileanu Costin	5.000	121. Barbu Dan	5.000	174. Albuleț Aurel	3.000
42. Butu Elena	5.000	82. Percioig C-tin	5.000	122. Comşa F. Traian	5.000	175. Dodromănean Virgil	3.000
43. Băiculescu Veronica	5.000	83. Teacă Mihai	5.000	123. Grup școlar coșestr.	5.000	176. Răgleanu Florea	3.000
44. Barbu Nicolae	5.000	84. Ursu Maria și Nic.	5.000	124. Moldovan Andronic	5.000	177. Antemir Radu	3.000
45. Boberschi Dan	5.000	85. Vlad Adriana	5.000	125. Barbu Mircea	5.000	178. Ghiuță Deliana	3.000
46. Carpin Victor	5.000	86. Vlad Mircea	5.000	126. Bucelea Vasile	4.000	179. Jantea Gh.	3.000
47. Costea Ștefan	5.000	87. Voineau Dumitru	5.000	127. Alexandru Ioan	3.000	180. Deak Jean	3.000
48. Comşa Eugen	5.000	88. Viorel Mihai	5.000	128. Bulat Elena	3.000	181. Zbarcea Maria	3.000
49. Crăciunescu Virgil	5.000	89. Zangor Lucian	5.000	129. Bulat Florentin	3.000	182. Beciu Ioan	3.000
50. Coroianu Aurelia	5.000	90. Brădeanu Maria	5.000	130. Bucurenciu Alex.	3.000	183. Ocneanu Doru	5.000
51. Cenușe Ioan	5.000	91. Barbu Dan	5.000	131. Beșchea Maria	3.000	184. Debu Mircea	5.000
52. Ciobanu Gabriela	5.000	92. Surducan Gh.	5.000	132. Bozoancă Liliana	3.000	185. Dumitru Mariana	3.000
53. Colibă Nicolae	5.000	93. Nițescu Adrian	5.000	133. Balica Maria	3.000		

TABEL NOMINAL cu membrii cotizanți ai Asociației cultural sportive „Izvorul” - trimestrul I 1997

SPRE ȘTIINȚĂ:

- Materialele primite la redacție nu se înapoiază.
 - Articolele privitoare la Săcele, Tărlungeni, Zizin și Purcăreni au prioritate.
 - Vom fi recunoscători celor care ne vor trimite adresele exacte ale ruedelor și prietenilor de origine săceleană pe care i-ar interesa revista noastră.
 - Materialele ce se doresc și fi prezentate în coloanele revistei, precum și alte informații despre revistă și asociația cultural-sportivă Izvorul-SĂCELE, pot fi obținute de la:
 - ing. Taraș Octavian - str. G. Moroianu, nr. 361, Săcele, tel. 27.05.19
 - ing. Roșculeț Claudiu - str. G. Moroianu nr. 353, Săcele, tel. 27.72.90
 Coloanele revistei rămân deschise tuturor celor care, prin articolele lor, înțeleg să contribuie la cunoașterea și progresul acestor meleaguri.

REDACȚIA

COLECTIV DE REDACȚIE

prof. V. CARPIN
 ing. TARAȘ OCTAVIAN
 ing. ROȘCULEȚ CLAUDIU
 IOAN EFTIMIE
 ing. ZAMFIR DAN
 ec. MILU ALEXANDRESCU
 prof. CUJBĂ ILIE
 prof. A. MOLDOVAN
 V. SECĂREANU
 Tiparul executat la
 S.C. Brarom Grafica S.R.L. Ghimbav

MEMENTO:

„Dupa ce o veți citi,
 păstrați revista în casa
 voastră. Oricând o veți găsi,
 vă va face plăcere, fiindcă vă
 reamintește oameni și locuri
 scumpe vouă și părinților
 voștri.”

ELECTROPRECIZIA S.A.

2212 Săcele - Brașov

str. Parcului 18

phone: 40-068-27.07.83

fax: 40-068-27.19.98

teleex: 61285

Cu o experiență de 60 de ani în domeniul și cu un management al calității atestat după normele ISO 9001, societatea noastră este partenerul DVS., loial pentru:

Produse sale.

- ECHIPAMENT ELECTRIC - ELECTRONIC AUTO
- MOTOARE ELECTRICE ASINCRONE MONO - TRIFAZATE
- PRODUSE ELECTRO-TEHNICE DE UZ CASNIC ȘI GOSPODĂRESC
- SERVICII SALE - oferite prin
- SERVICE AUTO MAGAZIN

Telefon:
068/15.09.45

Telefon:
068/15.39.38

